

De labradors

Auteur: Lydia Verbeeck

Illustraties: Elly Hees

	L E E S								
L	Leeservaring								
	A	B	C	D	E	F	G	H	
A	AVI								
	1	2	3	4	5	6	7	8	
	Thema								
T	verantwoordelijkheidsgedraggeheim								
Toegelend door KPC Groep te 's-Hertogenbosch									

Winst 8 jaar

Genre: detective

Aantal bladzijden: 112

1 Korte inhoud

De moeder van Coby en Tristan is huishoudster in het gezin Stroobant. Ze wonen allemaal in hetzelfde huis. Mevrouw Stroobant is huisarts, meneer is uitvinder en er is een dochtertje: Lisa. Op een dag trommelt meneer Stroobant iedereen op. Hij heeft een koffertje uitgevonden met een slot, dat enkel reageert op de menselijke zangstem. Hij geeft een geslaagde demonstratie: Lisa mag een liedje zingen en alleen als Lisa dat liedje nog een keer zingt, gaat het koffertje weer open.

Na de demonstratie haasten Coby en Tristan zich naar het huis van Harry en Edith Keyboer. Om een zakcentje te verdienen laten ze de vier zwarte labradors van het tweetal uit. Ze zijn laat. Roos, huishoudster bij de Keyboers, staat hen al op te wachten. Ze duwt Tristan een briefje in de hand. Edith vraagt of Coby en hij na het uitlaten langskomen in haar kantoor.

Wanneer ze bij Galerie Keyboer zijn aangekomen vertelt Edith hun dat Roos een weekje vakantie neemt. Net nu Harry en zij naar een veiling in Parijs moeten. Of de twee willen fungeren als 'huis- en hondsitters'. Ze krijgen de huissleutel en de code van het alarm mee.

Thuis vertellen ze niets over hun nieuwe opdracht. Het briefje met de alarmcode bergen ze op in het koffertje van meneer Stroobant. Ze laten Lisa haar liedje nog een keer zingen om het te openen en zingen dan zelf de eerste regels van het volkslied. Dat wordt de nieuwe code om het koffertje te openen.

De volgende dag gaan ze naar het huis van de Keyboers. Het koffertje gaat mee. Zonder problemen komen ze binnen. Ze verbazen zich over de luxe in huis. Er zijn zelfs op afstand bedienbare overgordijnen! Dat moet Coby aan haar vriendin laten zien en ze belt Anke. Anke komt en neemt haar broer en zijn maat Johnny mee. Johnny rijdt in een pas gekochte 'roestbak'. Als de jongens vervelend gaan doen roept Tristan de vier honden. Die zorgen ervoor dat Anke en de twee stoere binken uiteindelijk vertrekken. Als ze weg zijn zien ze dat een laatje van een kastje openstaat. De jongens zouden

toch niet...? Ze kijken erin en zien iets kleurigs liggen. Het is een icoon. Bang als ze zijn dat Johnny en de broer van Anke terug zullen komen om het te stelen (wie weet hebben zij het ook in het laatje zien liggen!), stoppen ze het in het koffertje. Dat nemen ze weer mee naar huis.

Als ze de volgende dag bij het huis van de Keyboers aankomen is er iets mis. Er staan politiewagens geparkeerd. Er blijkt ingebroken te zijn! Het hele huis ligt overhoop. Harry en Edith lopen handenwringend rond. Er zijn kunstwerken gestolen. En toch heeft Tristan het alarm goed ingeschakeld toen ze gisteren naar huis gingen. Niemand snapt er iets van.

Tristan en Coby verdenken de broer van Anke en diens vriend. Ze besluiten niets tegen Harry en Edith te zeggen, maar gaan zelf op onderzoek uit. Ze komen er achter waar de vriend woont en zien net Anke en haar broer daar naar binnengaan. Heel listig weten ze het huis te doorzoeken, maar ze vinden niets. Er zit niets anders op dan naar huis te gaan. Daar vertelt mevrouw Stroobant dat haar man op een congres zit en het koffertje niet kan openen! En in het koffertje zit de icoon. Nu zitten ze pas goed in de nesten. Ze besluiten alles aan Harry en Edith te gaan vertellen. De Keyboers stellen allerlei vragen, maar het gesprek wordt onderbroken door een telefoontje dat Harry krijgt. Het lijkt geen prettig gesprek.

De volgende dag gaan Coby en Tristan de honden uitlaten. In het nachthok doet Tristan een ontdekking. Hij vindt alle gestolen kunstwerken. Opeens begrijpt hij het. Harry en Edith hebben de inbraak in scène gezet. Daarom waren de honden 's nachts niet aangeslagen. Daarom was het alarm niet afgegaan. Ze besluiten eerst de honden te gaan uitlaten en dan naar de politie te gaan.

De gebeurtenissen volgen elkaar daarna snel op. Uiteindelijk worden Edith en Harry gearresteerd op verdenking van poging tot verzekeringsfraude en zingen Tristan en Coby het volkslied om het koffertje te openen.

2 Villa-aspecten

2a Inleidend tekstje

(De teksten met een grijze achtergrond komen uit het boek. De paginacijfers staan erbij.)

De labradors wordt ingeleid met de volgende tekst:

*Een geheimzinnige koffer.
Vier zwarte labradors.
Twee kinderen die 'hondensitten'.
Een icoon in een laatje.
Verdwenen kunstschaten.

Wie hebben het gedaan?*

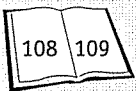
Het lijstje lijkt wel een opsomming van ingrediënten voor een recept. Eigenlijk is het dat ook. Let vooral op 'geheimzinnig' en 'icoon' en 'verdwenen kunstschaten'. Het

recept voor een spannend boek. Hebben de kinderen bij het lezen van dit tekstje dit ook zo geïnterpreteerd?

De titel van het boek duidt niet op een detective. Lijkt het boek na het lezen van de tekst aantrekkelijker? Zijn ze nieuwsgierig gemaakt naar het verband tussen honden, kunst, een koffer en twee kinderen?

2b Villa Alfabet

Taalkamer

Wat dacht je toen je las:

Ze zitten in hun apenjaren – blz. 6

Roos, de hygiënisch verantwoordelijke – blz. 13

Huis- en hondsitters – blz. 22

Roep die twee grote bekken terug – blz. 41

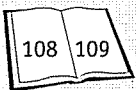
Zet die stoomfluit af – blz. 44

De uitgelaten sfeer zakte in elkaar als een cake die uit de oven komt – blz. 74

Moest je ook lachen?

De taalkamer bevat deze keer humoristisch taalgebruik. Als je meer boeken van Lydia Verbeeck hebt gelezen, dan weet je dat dit past bij haar stijl van schrijven. Hoe waaronder de kinderen de voorbeelden in de taalkamer? Kennen ze de uitdrukking 'Ze zitten in hun apenjaren'? Als ze hem niet kennen, dan kunnen ze wel bedenken wat de betekenis ervan is. Kennen ze een uitdrukking die hetzelfde betekent?

Laat ze voor de andere citaten ook eens alternatieven bedenken. Lukt het om ook die een humoristische inslag te geven?

De 'even-alleen-zijn'-kamer

Denk je eens in hoe Tristan en Coby zich voelden toen:

- de broer van Anke en zijn vriend in de slaapkamer met hoogpolig tapijt rondsprongen;
- ze merkten dat er ingebroken was bij de Keyboers;
- ze gevangen werden gehouden door Edith en Harry;
- ze daarna merkten dat hun moeder en twee agenten voor de deur stonden.

De situaties die in De 'even-alleen-zijn'-kamer worden beschreven hebben alle sterke emoties tot gevolg. Je moet op het huis van een ander passen en vrienden van je maken er een rommeltje. Je verantwoordelijk voelen voor wat er kan gebeuren; bang zijn aangesproken te worden op eventuele vernielingen, zijn overwegingen die ertoe leiden dat je je niet prettig voelt in die situatie.

Tristan en Coby hadden de sleutel van het huis van de Keyboers, ze kenden de code van

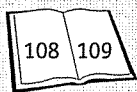
het alarm. Dan flitst er toch door je heen dat jijzelf wel eens verdachte zou kunnen zijn?

Edith en Harry hielden de twee vast. Opgesloten worden door volwassenen die iets kwaads in de zin hebben. Je zou er pijn in je buik van krijgen. Gelukkig zijn ze met z'n tweeën!

En dan, de opluchting als je merkt dat de politie er is en je moeder. Meteen weet je dat alles goed zal komen.

Je *opgelaten* voelen omdat je vrienden iets vervelends doen, je *machteloos* voelen omdat anderen je onterecht ergens van verdenken, je in de *macht van anderen* bevinden, *grote opluchting* als blijkt dat een nare situatie voorbij is.

Kunnen de kinderen situaties bedenken, of hebben ze zelf situaties meegemaakt, waarin zijzelf dergelijke gevoelens hebben of hadden?

Speelzolder

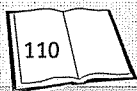
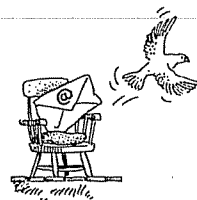
'We kunnen het allemaal uitleggen,' stamelde Coby.

Wat als de agenten hun uitleg niet geloven?

Op de speelzolder kunnen de kinderen spelen met het verhaal.

Laat ze zich de positie van de agenten eens indenken. Die staan tegenover twee kinderen die een volkslied zingen, waarop een koffertje openspringt en een verdwenen icoon te voorschijn komt. Zo'n situatie vraagt natuurlijk om uitleg. 'We kunnen het allemaal uitleggen,' stamelde Coby. Het wordt aan de fantasie van de lezer overgelaten hoe het verhaal verder gaat. Gaan de lezers ervan uit dat de politie hen gelooft? Dat ligt wel in de lijn van het verhaal. Maar wat als de agenten hen nu eens niet geloven? Kunnen de kinderen een vervolghoofdstuk schrijven? Kan dat toch nog goed aflopen voor Coby en Tristan?

Lydia Verbeeck heeft aan de lezers een e-mail geschreven.
De tekst luidt:

Van: verbeeck.l@compagnet.be
(of mail via: villa@maretak.nl)

Aan: <alle lezers van Villa Alfabet>

Onderwerp: De labradors

Dag beste lezers,

Zelf lees ik graag spannende verhalen. Eigenlijk ben ik er een beetje verslaafd aan.

Daarom schrijf ik ze ook graag. Wel behoed ik mij voor verhalen waarin kinderen de politie de loef afsteken en de meest onwaarschijnlijke situaties in een handomdraai oplossen. Ik zoek het in dingen die jullie echt zouden kunnen overkomen, gesteld natuurlijk dat jullie een beetje lef

hebben en, zoals ik, de neiging hebben om in enge situaties verzeild te geraken...

Dat heb ik dus nu ook weer in 'De labradors' geprobeerd. Het geheel overgiet ik graag met een humoristisch sausje. Dat zal wel beroepsmisvorming zijn, want ik werk als scenariste voornamelijk voor komische televisieprogramma's.

Ik hoop dat jullie van 'De labradors' genoten hebben en misschien tot in een nieuw boek?

Groetjes, Lydia

Weten de kinderen dat spannende misdaadverhalen tot het genre 'detectives' horen? Lydia Verbeeck is er een beetje verslaafd aan. Kennen de lezers anderen die ook van spannende misdaadboeken houden? Weten ze dat er jaarlijks een prijs in Nederland wordt gegeven aan het beste spannende boek? En houden ze zelf van misdaadboeken? Wat vinden ze van de ontboezeming van Lydia Verbeeck die ervoor wil waken dat ze kinderen een onwaarschijnlijke hoofdrol geeft. Is ze erin geslaagd om een verhaal te maken dat de lezer ook had kunnen overkomen? Of lezen de kinderen toch liever een verhaal waarin kinderen een misdaad geheel zelfstandig oplossen?

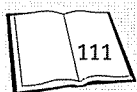
Verder zegt Lydia Verbeeck dat ze graag gebruik maakt van humor in haar verhalen. Hoe hebben de kinderen dat in *De labradors* gewaardeerd? Hebben ze ook af en toe moeten lachen om woorden, zinnen of situaties?

De laatste zin in de mail van Lydia Verbeeck bevat een uitnodiging om haar te laten weten wat de lezers van het boek vinden. Ze zal het leuk vinden om een e-mail van de lezer met zijn of haar mening over *De labradors* te ontvangen. Het adres staat boven het e-mail bericht van Lydia Verbeeck.

2c Vragen naar aanleiding van de Villaatjes

Na de hoofdstukken 2, 5 en 8 staan in het boek de Villaatjes afgedrukt. De vragen die daarbij horen staan achter in het boek. Hieronder zijn ze weergegeven.

De vragen zijn in dit boek anders dan anders. Ze spelen in op de spannende verhaallijn. Telkens worden elementen genoemd, zonder dat duidelijk is hoe ze in relatie tot elkaar een spannend verhaal gaan vormen. Aan de lezer wordt gevraagd om steeds meer elementen met elkaar in verband te brengen en zo te proberen iedere keer het vervolg te voorspellen. Daarbij moet bedacht worden dat het om een detectiveverhaal gaat. Ditmaal kunt u het beste de vragen meteen bespreken als de hoofdstukken, waarop ze betrekking hebben, gelezen zijn. Kunnen de kinderen na hoofdstuk 8 de afloop van het verhaal voorspellen?

Vraag na hoofdstuk 2, bladzij 23

een bijzonder koffertje – een kunsthandel – drie dagen op een huis met vier honden passen

Wat krijgt dit allemaal met elkaar te maken?

Vraag na hoofdstuk 5, bladzij 48

Kijk nog eens naar de vraag hierboven. Voeg aan de opsomming toe:

een icoon – de broer van Anke met zijn vriend en de roestbak – Harry met geblondeerd haar en ringetjes in zijn oor – huishoudster Roos die toevallig op vakantie is – vier zwarte labradors.

Bedenk dat dit een detectiveverhaal is. Laat je fantasie de vrije loop!

Vraag na hoofdstuk 8, bladzij 78

We voegen nog meer toe:

een inbraak – een alarm dat niet gewerkt heeft – glasscherven van de serre deur – verdwenen kunstwerken – vier zwarte labradors die niet geblaft hebben.

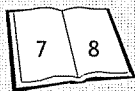
Hoe zit dat allemaal?

3 Extra Verdieping

3a Praten over taal en gevoel

Praten over taal en humor

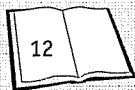
Hieronder staan enkele zinnen uit het verhaal. De nadruk ligt op de humor die Lydia Verbeeck erin gelegd heeft. Bij iedere zin staan aanwijzingen om er met de kinderen over te praten.

‘Pielen...’ bouwde Lisa na. Ze had moeilijkheden met sommige letters van het alfabet.

“k Zag twee belen, bloodjes smelen... oh dat was een wondel...”

De ‘r’ is een moeilijke letter voor kleintjes. Kennen de kinderen uit eigen ervaring voorbeelden van kromme kinderpraat? Met welke letters kunnen kleintjes ook moeite hebben? Laat ze die kinderpraat ook eens opschrijven.

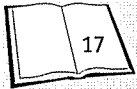
Tristan grinnikte. Hij zag het al voor zich: Stroobant die aan het begin van een vergadering zijn koffertje op tafel zette en de aanwezigen verbaasde door een liedje te kwelen.

Coby’s fantasie sloeg ook op hol. ‘Stel je voor dat dit koffertje een rage wordt. Ontmoeting tussen de Amerikaanse en de

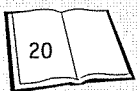
Russische president... beiden klappen hun koffertje open onder het zingen van...'Alle mensen worden broeders,' maakte Stroobant de zin af.

Vraag aan de kinderen hun fantasie ook eens op hol te laten slaan. Wat kunnen zij voor komische situaties verzinnen met het bijzondere koffertje van meneer Stroobant?

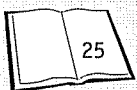
Het baasje van de pekinees blafte op zijn beurt ook, zij het in mensentaal.

Is het de kinderen wel eens opgevallen dat baasjes op hun honden gaan lijken (of andersom, dat honden op hun baasjes lijken). Ze moeten er maar eens op letten. Laat de kinderen het fragment bovenaan bladzijde 17 nog eens lezen. Laat ze de overeenkomsten in gedrag tussen de honden en tussen de buurman en de kinderen ontdekken.

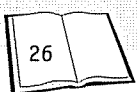
'... en plak geen ijs tegen de schilderijen, alhoewel sommige er misschien wel leuker van zouden worden!'

In de kunstgalerie van Edith en Harry hangt klaarblijkelijk moderne kunst. Edith kan niet alles even goed waarderen, getuige haar opmerking over het ijs. Wat vinden de kinderen van moderne kunst? Gaan ze wel eens naar een museum?

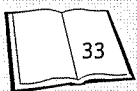
'Kom, ik smeer er wel wat vadertjeszalf op,' grinnikte Tristan en deed wat spuug aan zijn vinger.

Kennen de kinderen de uitdrukking 'vadertjeszalf' voor spuug? Welke benamingen gebruiken ze er zelf voor?

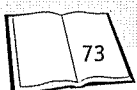
Er was een waterkans dat ma er niets van zou merken.

Wat zou deze uitdrukking kunnen betekenen?

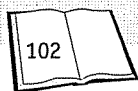
Coby, die gehoopt had door te zwijgen in het meubilair op te gaan, zag ineens ma's onderzoekende ogen op haar gericht.

Wensen dat je er niet bent. In de achtergrond op willen gaan. Hopen dat je niet opgemerkt wordt door je gedeisd te houden. Dat is wat Coby wil. Kennen de kinderen de uitdrukking die gebruikt wordt als je van schaamte wenst dat je er niet bent: door de grond willen zakken?

Dat was Tristan toch niet, die door die griezel bijgewerkt werd?

Een aardige manier om te zeggen dat Coby hoopt dat Tristan niet in elkaar geslagen wordt.

'Ik zal ze eens even een bolwassing gaan geven.'

Ik zal ze eens even stevig onder handen nemen, kunnen de kinderen deze betekenis geven aan 'bolwassing'?

Praten over moeilijke taal

In *De labradors* staan veel moeilijke woorden. Hieronder staan ze vermeld met het paginacijfer waarop ze te vinden zijn.

Kennen de kinderen de betekenis ervan? Als dat niet zo is, laat ze dan de zin waarin ze staan nog eens lezen. Kunnen ze het nu bedenken? Laat een paar woorden opzoeken in een woordenboek en praat met de kinderen over de gevonden betekenissen.

- 5 atelier
- 8 procédé, repertoire
- 17 imponeren
- 18 kunstgalerie
- 21 hogere regionen, artistiek
- 22 gepromoveerd
- 34 evident
- 42 commode
- 47 icoon
- 48 bodyguard
- 50 stethoscoop, concurrentie
- 52 reorganisatie
- 64 eeuwige optimist
- 78 koerier
- 86 nerveuzer
- 92 confrontatie
- 94 nervositeit
- 106 geen commentaar

3b Kennis van genres

Het schrijven van een detectiveverhaal is niet eenvoudig. Juist bij een dergelijk verhaal komt het er op aan dat alle details kloppen. Soms lukt het om halverwege al te voorspellen 'wie het gedaan heeft'. Achteraf kun je nagaan welke aanwijzingen je gemist hebt, waardoor je de oplossing niet eerder zag. Achteraf ook vallen bepaalde gebeurtenissen opeens op hun plek. En blijken dingen die ogenschijnlijk zonder betekenis waren opeens heel belangrijk. Of de schrijfster heeft met opzet gebeurtenissen beschreven die de lezer op een dwaalspoor zetten om het verhaal aantrekkelijker te maken.

Laat de lezers *De labradors* eens analyseren. De volgende vragen kunnen daarbij behulpzaam zijn.

- Hoe hebben Edith en Harry hun plan om de kunstschaten zogenaamd te laten stelen in elkaar gezet?
- Wanneer werd duidelijk dat het plan mislukt was?

- Het plan zou misschien toch gelukt zijn als bepaalde gebeurtenissen anders waren gelopen. Welke gebeurtenissen en hoe anders zouden die dan hebben moeten gaan?
- Waarom is de rol van de buurman met het pekineesje noodzakelijk?
- Welke rol speelt de vakantie van Roos in het verhaal?
- Is het koffertje van meneer Stroobant onmisbaar in het verhaal, of heeft de schrijfster het vooral gebruikt om humor in het verhaal te vlechten?
- Heeft de schrijfster met opzet de vriend van de broer van Anke een beetje louche afgeschilderd?
- Hebben de lezers ook gedacht dat de broer van Anke en zijn vriend de inbraak op hun geweten hadden?
- Hebben de lezers voordat de afloop bekend was Edith en Harry verdacht? Wat was de aanwijzing waardoor ze op die gedachte kwamen?

Laat de lezers *De labradors* eens vergelijken met een ander detectiveverhaal. Herkennen ze dezelfde ingrediënten? En het stramien: inleiding – situatieschets – gebeurtenis – dwaalspoor – bijna verkeerde afloop – toch nog goed afgelopen.

3c Praten over illustraties

De illustraties in *De labradors* zijn van Elly Hees. Bij de illustraties op de bladzijden 16, 43, 72 en 83 zijn bespreeksuggesties opgenomen.

Wanneer het kind het boekprofiel heeft ingevuld, neemt u dit erbij. Welke tekening hebben ze als de mooiste aangemerkt? Laat de kinderen hun keuze motiveren. Hebben ze de illustratie als op zich staand gekozen, of omdat de tekening heel goed past bij een passage uit het verhaal.

De labradors is een humoristisch detectiveverhaal. Is de humor in de illustraties te herkennen? Spreekt de tekenstijl hen aan? Kunnen ze vertellen hoe de illustrator tekent: veel lijntekeningen, veel ingekleurde vlakken, of een combinatie daarvan?

Vergelijk met de kinderen de tekeningen in dit boek eens met die in een ander boek. Zoek een boek uit waarin de illustrator een heel andere stijl van tekenen heeft. Laat de verschillen in tekenstijl benoemen. Let op zaken als: grote lijnen – details, bijna alleen lijnen – vlakken, realistisch – schetsmatig, sfeer die de tekeningen oproepen, perspectief.

Bekijk de tekening op bladzijde 16. Grote labradors tegenover een klein pekineesje. Een pekineesje dat niet bang is. Herkennen de kinderen dit van honden? Vinden ze dat de tekenares de situatie goed getroffen heeft? Twee kinderen die moeite hebben om vier grote labradors in bedwang te houden en een dapper pekineesje. Hoe typeren ze de buurman? Is de buurman op de tekening ook het zeurderige type uit het verhaal? Let ook op deze tegenstelling: kinderen met grote honden en een volwassene met een heel klein hondje.

De tekening op bladzijde 43 toont Johnny bij de commode, terwijl hij 'bewaakt' wordt door Leo en Ludwig. Hoe zouden de kinderen zich voelen als zij zich in de schoenen van Johnny bevonden? Kijk naar de uitdrukking op zijn gezicht. Hoe dreigend zien Leo

en Ludwig er uit? Nu valt het nog mee, het lijken wel goede lobbesen. Maar ze staan klaar om hun tanden te laten zien.

Op bladzijde 72 rent Coby door het huis van Steven. Laat de kinderen benoemen hoe de tekenares erin geslaagd is om de snelheid van Coby te suggereren. Wapperende haren, beide benen van de grond. Je ziet haar voorbijvliegen.

De tekening op bladzijde 83 laat een uiterst vriendelijke Edith zien. Edith die zich uitslooft om het Tristan en Coby naar de zin te maken. Kijk maar naar haar houding en haar gezichtsuitdrukking. Zo te zien weten Coby en Tristan niet goed wat ze hier mee aanmoeten. Is dit de Edith die ze kennen?

4 Verwerking

Er zijn kopieerbladen die verwerkingsactiviteiten bieden:

- 4a Boekprofiel;
- 4b Brief aan Coby en Tristan;
- 4c Taaldetective – puzzels oplossen (de oplossing is hieronder opgenomen);
- 4d Creatieve opdracht;
- 4e Titelblad.

